

Udskriftsdato: 3. januar 2026

VEJ nr 9844 af 04/09/2017 (Gældende)

Vejledning om kriminalforsorgens tilsyn med personer, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin.
Direktoratet for Kriminalforsorgen, j.nr. 16-61-0005

Vejledning om kriminalforsorgens tilsyn med personer, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69

1. Personer, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69, er ikke omfattet af straffuldbyrdelsesloven. Det er imidlertid i cirkulære om kriminalforsorgens tilsyn med personer, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69, fastsat, at kriminalforsorgsområdet i forhold til disse dømte skal handle i overensstemmelse med reglerne i straffuldbyrdelseslovens §§ 94-99, reglerne i bekendtgørelse og cirkulære om kriminalforsorgens tilsyn med prøveløsladte, betinget dømte m.v. og bekendtgørelse om kriminalforsorgens reaktioner ved vilkårsovertrædelse foretaget af prøveløsladte, betinget dømte m.v., med de fornødne tillempelser.

2. Under forudsætning af at den pågældende ikke er eller bliver indlagt på hospital i forbindelse med domsafsigelsen, er det i cirkulærets § 2 fastsat, at første møde skal finde sted senest 14 dage efter, at kriminalforsorgsområdet har modtaget dommen fra politiet med henblik på gennemførelse af vilkåret.

Det er endvidere i stk. 2 fastsat, at kriminalforsorgsområdet, hvis det findes nødvendigt, kan bede den behandlende overlæge om en lægelig vurdering af den dømte, inden kontakten etableres. Bestemmelsen skal ses på baggrund af, at der er tale om en klientgruppe, hvor kontakten ofte foregår ved hjemmebesøg. Hvis kriminalforsorgsområdet ikke er bekendt med den pågældendes aktuelle psykiske tilstand, bør kriminalforsorgsområdet overveje, om der skal foretages en lægelig vurdering af den pågældende med henblik på en afklaring af, om iværksættelse af tilsyn kan ske uden problemer, eller om der eventuelt bør ske indlæggelse af den pågældende.

3. Et egentligt tilsyn omfatter de perioder, hvor den pågældende ikke er indlagt på hospital, selv om klienten registreres som tilsynsklient også i indlæggelsesperioder. Da et akut indgreb, f.eks. hospitalsindlæggelse, kan blive aktuelt, er det vigtigt, at der er kontakt mellem kriminalforsorgsområdet og de behandlende læger, når klienten er udskrevet. Tilsynet med behandlingsdømte føres derfor normalt i samarbejde med den behandlende overlæge, sammen med hvem kriminalforsorgsområdet kan træffe afgørelse om indlæggelse i de tilfælde, hvor dommen giver mulighed herfor.

4. Kontakthypigheden fastsættes efter tilsvarende retningslinjer som ved tilsyn med bl.a. prøveløsladte og betinget dømte, dog med de fornødne tillempelser, jf. cirkulærets § 1. Det betyder, at der til vurdering af kontakthypigheden, afdækning af klientens behov samt vurdering af måden, hvorpå der skal arbejdes med klienten, anvendes et struktureret risiko- og behovsvurderingsredskab. Kontakthypigheden fastsættes således på baggrund af denne afdækning, herunder behovet for støtte og kontrol. Medmindre helt særlige omstændigheder taler derfor, skal der dog i tilsynsperiodens indledende fase, der typisk vil vare 2 måneder, være kontakt mindst hver anden uge, hvorefter kontakten fastsættes på baggrund af klientens risiko- og behovsniveau.

Udover anvendelsen af et struktureret risiko- og behovsvurderingsredskab vil også andre faktorer indgå i vurderingen af, hvor intensiv kontakten med klienten bør være. Kontakten kan f.eks. begrænses, hvis klienten er velanbragt på en behandlingsinstitution eller lignende (uden at der er tale om indlæggelse). Det er en forudsætning, at der er et godt samarbejde med behandlingsstedet, og at klientens risiko- og behovsniveau eller øvrige forhold ikke tilsiger en hyppigere kontakt. Som udgangspunkt skal der finde en samtale sted med klienten mindst hver 6. uge, hvor det kan afdækkes, om der er opstået væsentlige ændringer i de personlige forhold, som kræver en intensivering af tilsynet.

I ganske særlige tilfælde kan kontakten efter aftale med behandlings-/opholdsstedet begrænses til hver 3. måned, ligesom kriminalforsorgsområdets fysiske fremmøde efter en konkret vurdering delvist kan erstattes af telefonisk kontakt til behandlings-/opholdsstedet. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor den

behandlende overlæge vurderer, at kriminalforsorgsområdets kontakt til klienten er behandlingsmæssigt kontraindiceret, og i tilfælde hvor behandlings-/opholdsstedet vurderer, at klienten på grund af sin tilstand bør skærmes for kontakt.

Der bør i sådanne tilfælde foreligge en skriftlig udtalelse fra den behandlende overlæge på behandlings-/opholdsstedet. Kriminalforsorgsområdet skal jævnligt – og minimum hvert halve år – bede den behandlende overlæge om at vurdere, om det fortsat er opfattelsen, at kriminalforsorgsområdets kontakt med klienten er behandlingsmæssigt kontraindiceret.

5. Ved tilsyn med klienter, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69, og hvor det ved dommen er bestemt, at kriminalforsorgen i samarbejde med den behandlende overlæge kan træffe beslutning om indlæggelse, vil det ofte være relevant at tage initiativ til at få klienten indlagt i stedet for at foretage indberetning. Kriminalforsorgsområdet skal sørge for, at statsadvokaten får meddelelse om indlæggelsen i de tilfælde, hvor der i dommen er fastsat en længstetid for ophold i institutionen, jf. straffelovens § 69 a, stk. 1.

6. Anklagemyndigheden skal påse, at en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69 ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt, jf. straffelovens § 72, stk. 1. Bestemmelse om ændring eller endelig ophævelse af en foranstaltning træffes ved kendelse efter anmodning fra den dømte, bistandsværgen, anklagemyndigheden, institutionens ledelse eller kriminalforsorgen. Anmodning fra den dømte, bistandsværgen, institutionens ledelse eller kriminalforsorgen fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten, jf. § 72, stk. 2. Tages en anmodning fra den dømte eller bistandsværgen ikke til følge, kan ny anmodning ikke fremsættes, før der er forløbet et halvt år fra kendelsens afsigelse.

7. Kriminalforsorgsområdet har pligt til efter anmodning fra anklagemyndigheden at afgive en udtalelse om tilsynsforløbet, jf. cirkulærets § 5.

Normalt anmoder anklagemyndigheden om en udtalelse i forbindelse med, at spørgsmålet om foranstaltningens opretholdelse, ændring eller ophævelse skal indbringes for retten.

8. Vejledning nr. 9276 af 30. april 2015 om kriminalforsorgens tilsyn med personer, der er idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69, bortfalder.

Direktoratet for Kriminalforsorgen, den 4. september 2017

THORKILD FOGDE

/ Jakob Schiøler